

Mot grønn vekst

Sammendrag på norsk

- Grønn vekst betyr å fostre økonomisk vekst og utvikling samtidig som man sørger for at naturgitte ressurser fortsetter å levere de ressursene og miljøtjenestene som er grunnlaget for vårt velvære. For å kunne gjøre dette må grønn vekst katalysere investeringer og innovasjon som vil underbygge vedvarende vekst og føre til nye økonomiske muligheter.
- Å vende tilbake til "business as usual" vil være uklokt og til syvende og sist ikke bærekraftig, og det vil føre med seg risikoer som kan føre til menneskelige kostnader og restriksjoner knyttet til økonomisk vekst og utvikling. Det kan føre til økt vannmangel, ressursflaskehals, vann- og luftforurensning, klimaendringer og tap av biologisk mangfold som kan være irreversibelt. Derfor er det et behov for strategier som kan oppnå grønn vekst.

Kilder til grønn vekst

Grønn vekst har potensialet til å ta seg av økonomiske og miljømessige utfordringer samt åpne opp nye kilder til vekst gjennom følgende kanaler:

- **Produktivitet.** Insentiver for større effektivitet i bruken av ressurser og naturgitte ressurser: forbedre produktivitet, redusere avfall og energiforbruk og gjøre ressurser tilgjengelig slik at de kan utnyttes på best mulig måte.
- **Innovasjon.** Muligheter for innovasjon, ansporet av politikk og rammebetingelser som muliggjør håndtering av miljøproblemer på nye måter.
- **Nye markeder.** Etablering av nye markeder ved å stimulere behov for miljøvennlige teknologier, varer og tjenester; skape potensial for nye jobbmuligheter.
- **Tiltro.** Øke investortillit gjennom større forutsigbarhet og stabilitet knyttet til hvordan myndigheter vil takle store miljømessige utfordringer.
- **Stabilitet.** Mer balanserte makroøkonomiske forhold, mindre prissvingninger på ressurser og støtte for finanspolitisk konsolidering gjennom, for eksempel, å gjennomgå sammensettingen og effektiviteten av offentlige utgifter og øke inntekter gjennom avgifter på forurensning.

Dette kan også redusere risikoen for negative sjokk med tanke på vekst fra:

- **Ressursflasker** som gjør investering mer kostbart, slik som behov for kapitalintensiv infrastruktur når vannressurser blir knappe eller kvaliteten på denne ressursen går ned (f.eks. avsaltingsanlegg). I denne forbindelse kan tap av naturkapital overgå gevinsten som skapes av økonomisk aktivitet og undergrave evnen til å opprettholde fremtidig vekst.
- **Ubalanser** i naturlige systemer øker også risikoen for mer dyptgående, plutselige, svært skadelige og potensielt uomstøtelige effekter - slik tilfellet har vært med noen fiskebestander, og som kan skje med skade på biologisk mangfold dersom klimaendringer skjer med uformsinket styrke. Forsøk på å identifisere potensielle terskler antyder at i noen tilfeller - klimaendringer, globale nitrogen-sykluser og tap av biologisk mangfold - så er disse tersklene allerede overskredet.

Et rammeverk for grønn vekst

Det finnes ingen "one-size-fits-all"-løsning for å implementere strategier for grønn vekst. Å gjøre en økonomisk vekstbane grønnere er avhengig av politikk og institusjonelle omstendigheter, utviklingsnivå, ressurstilgang og spesifikke miljømessige trykkpunkter. Avanserte land, fremvoksende land og utviklingsland vil stå overfor ulike utfordringer og muligheter. Det samme gjelder for land med ulike økonomiske og politiske omstendigheter.

Det er, på den andre siden, felles hensyn som må vurderes for alle settinger. Mest viktig er det at god økonomisk politikk ligger til grunn for enhver strategi for grønn vekst. En fleksibel, dynamisk økonomi vil trolig være best med tanke på vekst og til å muliggjøre overgangen til en grønnere vekstbane. Å gjøre vekst grønnere vil kreve mye mer effektiv bruk av ressurser for å minimalisere miljøbelastninger. Effektiv ressursbruk og forvaltning er et kjernemål i den økonomiske politikken, og mange finanspolitiske og regulatoriske inngrep som vanligvis ikke forbindes med en "miljøvennlig" agenda vil være involvert. Og i hvert tilfelle krever politisk handling at en vurderer en rekke policyer, ikke bare tradisjonelt "grønn" politikk.

En grønn vekststrategi er sentrert på gjensidige forsterkende sider av økonomisk og miljømessig politikk. Den tar i betraktning naturkapitalens fulle verdi som en faktor av produksjon og dets rolle innen vekst. Den fokuserer på kostnadseffektive måter å dempe miljøbelastninger på for å påvirke en overgang til nye vekstmønstre som vil unngå at kritiske lokale, regionale og globale miljøterskler overskrides.

Innovasjon vil spille en nøkkelrolle. Eksisterende produksjonsteknologi og forbrukeatferd kan kun forventes å produsere positive resultater opp til et visst punkt. Når dette punktet er passert vil videre forbruk av naturkapital ha negative konsekvenser for samlet vekst. Vi vet ikke helt hvor denne grensen er i alle tilfeller, men vi vet at reproducerbar kapitalens evne til å erstatte (oppbrukt) naturkapital er begrenset i fravær av innovasjon. Ved å presse grensen fremover, kan innovasjon hjelpe med å koble vekst fra utarming av naturkapital.

En grønn vekststrategi erkjenner også at å fokusere på BNP som et mål på økonomisk fremgang overser naturressurenes bidrag til rikdom, helse og velvære. En grønn vekststrategi måler derfor flere mål på fremgang, slik som kvaliteten på og sammensettingen av vekst og hvordan dette påvirker menneskers helse og velvære. I dette og mange andre henseender er grønn vekst en avgjørende komponent av bærekraftig utvikling (Boks 1).

De økonomiske kostnadene som oppstår fra utslipp av noen miljøgifter og overbeskatningen av noen ressurser er relativt velkjent. Klare fordeler vil vise seg når riktig politikk blir implementert. I noen tilfeller vil timingen og fordelene ved å opprettholde økosystemtjenester - fordelene mennesker avleder fra naturen - være gjenstand for usikkerhet fordi samhandlinger mellom økosystemtjenester, klimaendringer og biologisk mangfold er komplisert. Ikke desto mindre vil handling som tas nå for å sikre mot ufordelaktige, irreversible eller til og med katastrofale følger kunne unngå betydelige økonomiske utgifter i fremtiden.

Avgjørelser om økonomisk politikk må ha en lengre tidshorisont. Vekstmønstre og teknologiske endringer bygger på hverandre og skaper baneavhengighet samt teknologisk og institusjonell lock-in. Miljøpåvirkninger er også kumulative og noen ganger irreversible. Dette skaper sterke koblinger mellom avgjørelser i dag og økonomiske muligheter i fremtiden.

Boks 1. Grønn vekst og bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling gir en viktig kontekst for grønn vekst. OECD Green Growth Strategy utnytter den betydelige mengden av analyser og politisk innsats som oppstod i kjølvannet av Rio-konferansen for tjue år siden. Den utvikler en klar og fokusert agenda med tanke på å levere på en rekke av målene for bærekraftig utvikling som ble tenkt ut i Rio.

Grønn vekst er ikke en erstatning for bærekraftig utvikling, men bør heller ses på som en del av det. Det er smalere i omfang og innebærer en operasjonell politisk agenda som kan hjelpe med å oppnå konkret, målbar fremgang i samspillet mellom økonomien og miljøet. Det fokuserer på å fostre de nødvendige forutsetningene for innovasjon, investering og konkurranse som kan gi opphav til nye kilder for økonomisk vekst, som er konsekvent med motstandsdyktige økosystemer.

Grønne vekststrategier må gi spesiell oppmerksomhet til mange av de sosiale problemene og problemstillinger rundt likhet som kan oppstå som en direkte følge av å gjøre økonomien mer miljøvennlig, både på nasjonalt og internasjonalt nivå. Dette er avgjørende for vellykket implementering av grønn vekst-politikk. Strategier bør implementeres parallelt med initiativer som fokuserer på de bredere sosiale grunnpillarer knyttet til bærekraftig utvikling.

Green Growth Strategy utvikler et handlekraftig rammeverk som er designet til å være fleksibelt nok til å kunne skreddersys ulike nasjonale omstendigheter og utviklingsnivåer. OECDs arbeid for grønn vekst har, i samarbeid med initiativer fra andre internasjonale organisasjoner, deriblant UNEP, UNESCAP og Verdensbanken, blitt planlagt slik at de bidrar til målene Rio+20-målene-

Å matche grønn vekstpolitikk med mål om fattigdomsbekjempelse vil være viktig for å tilpasse dette rammeverket til fremvoksende land og utviklingsland. Det finnes viktig komplementaritet mellom grønn vekst og fattigdomsbekjempelse, som kan utnyttes til å hjelpe med å drive fremgang mot Tusenårsmålene. Disse omfatter, for eksempel, å bringe mer effektiv infrastruktur til folk (f.eks. vann og transport), lindre dårlig helse som er knyttet til miljøødeleggelser og introduksjon av effektive teknologier som kan redusere kostnader og øke produktivitet samtidig som det letter miljøbelastninger. Gitt naturgitte ressurser sentrale plass i lavinntektsland kan grønn politikk redusere sårbarheten overfor miljørisikoer samt øke de fattiges levebrødsikkerhet.

Det vesentlige med grønn vekst-strategier

Grønn vekst-strategier må oppmuntre til grønn atferd av firmaer og forbrukere, legge til rette for smidig og rettferdig omallokering av jobber, kapital og teknologi mot grønnere aktiviteter samt gi tilstrekkelige insentiver

og støtte grønn innovasjon. Misforstått regjeringspolitikk, markedsbegrensninger- og forvrengninger fører alle til eller oppstår fra markedssvikt, som betyr at det ofte er en kløft mellom privat avkastning fra økonomisk aktivitet og de samlede fordelene som tilfaller samfunnet. Grønn vekstpolitikk har som mål å redusere den kløften og øke avkastningene på "grønn" investering og innovasjon. Det har også som mål å minimalisere de distribusjonsmessige konsekvensene av endringer for vanskeligstilte grupper i samfunnet og behandle negative økonomiske innvirkninger på firmaer, samtidig som det opprettholder insentiver for forbedret økonomisk ytelse.

Å implementere en grønn vekst-strategi vil involvere en blanding av virkemidler som drar fra to brede sett med retningslinjer. Det første settet omfatter rammebetingelser som gjensidig forsterker økonomisk vekst og bevaring av naturkapital. Inkludert i dette er grunnleggende finansielle og regulatoriske omstendigheter, slik som skatte- og konkurransepolitikk. Hvis sistnevnte utformes og utføres på en god måte maksimerer de effektiv tildeling av ressurser. Dette er den økonomiske politikken velkjente agenda, med den tilføyde forståelsen at den kan være like god for miljøet som den er for økonomien. Til disse settingene kan det legges til innovasjonspolitik (1) som vektlegger oppfinnsomheten som er nødvendig hvis vi skal kunne bruke naturkapital mye mer sparsomt og effektivt.

Det andre settet omfatter politikk som er rettet mot å oppfordre til effektiv bruk av naturressurser og gjøre det dyrere å forurense. De omfatter en blanding av prisbaserte virkemidler og andre virkemidler. Bilag 1 til denne rapporten har detaljer om det bredere politiske verktøysettet for grønn vekst som disse to settene omfavner.

Selv om nasjonale omstendigheter vil være forskjellige bør det å sette en prislapp på forurensning eller overbeskatning av knappe ressurser - gjennom mekanismer som skatter eller omsettelige kvoter - være en sentral del av blandingspolitikken. Prismekanismer har en tendens til å minimalisere kostnadene av å oppnå et gitt mål og gir insentiver for videre effektivitetsgevinster og innovasjon. Hovedsaklig kan økt bruk av miljømessig relaterte skatter spille en rolle med tanke på vekst-orientert skattereform ved å hjelpe med å forskyve (deler av) skattebyrden vekk fra mer forstyrrende selskapskatter og inntektsskatter og sosiale bidrag. Skatter på energi og CO2 kan også være en naturlig del av en bredere finansiell konsolideringspakke, og er et attraktivt alternativ til høyere skatter på arbeidskraft eller næringsinntekt eller dype kutt i offentlige utgifter.

Ikke enhver situasjon gir seg til markedsinstrumenter. I visse tilfeller kan godt utformede reguleringer, aktiv støttepolitikk for teknologi og frivillige tilnærminger være mer passende, eller et viktig komplement til markedsinstrumenter. I tillegg kan virksomhetens og forbrukernes mottagelighet for prissignaler bli styrket gjennom informasjonsbaserte tiltak som fremhever konsekvensene av miljøskader forårsaket av spesifikke aktiviteter samt tilgjengeligheten av renere alternativer.

Å endre de økonomiske fordelene er bare en del av løsningen. Samfunn blir avhengige av institusjoner og teknologier som de er vant med. Sosial og økonomisk treghet kan være så sterk at til og med ganske store endringer i fordeler ikke vil endre atferd. En sterk evne til innovasjon er avgjørende for å etablere kapasitet for gjennombrudd og nye produksjonsmønstre- og forbruk. Innovasjon kan generere nye vekstkilder som bedre reflekterer den fulle verdien av naturkapital til samfunnet og redusere kostnadene knyttet til å takle miljørisikoer. Grønn vekst-strategier må takle de følgende utfordringene for grønn innovasjon:

- Mange miljømessige eksternaliteter er underpriset eller ikke priset i det hele tatt. Det er mulig at konsekvensene av slike eksternaliteter ikke forstås særlig godt. For eksempel, en pris på karbon kan hjelpe med å insentivere innovasjon for å takle klimaendringer, men nåværende karbonpriser er lave, som etterlater et betydelig gap.
- Baneavhengighet og eksisterende teknologiers og systemers dominans kan gjøre det svært vanskelig for noen nye teknologier å konkurrere, etablere en plass i markedet og skalere opp, som er grunnen til at det kan være behov for midlertidig støtte i visse tilfeller. Virkemidler som støtter innovasjon må utformes nøye slik at de foster fremveksten av og bruken av effektive teknologier samtidig som de minimaliserer risikoen for teknologisk lock-in, mangel på konkurranse eller fortregning av private investeringer.
- Barrierer til handel og investeringer kan sette en alvorlig brems på utviklingen og spredningen av grønne teknologier på global basis. Å redusere disse barrierene samtidig som det gis effektiv beskyttelse og håndheving av immaterielle rettigheter (IPR) er avgjørende for å oppfordre til utvikling og spredning av teknologier samt tilrettelegging av utenlandske direkte investeringer og lisensiering.

Å gjøre vekst grønnere vil også kreve politikk som etablerer nettverksinfrastrukturer som er egnet for neste generasjons teknologier, spesielt innenfor områder som energi, vann, transport og kommunikasjonsnettverk. Investeringer i grønn infrastruktur kan hjelpe med å unngå kostbar lock-in av ineffektive vekstmønstre. De kan heve økonomisk vekst og føre med seg sosiale fordeler og helsefordeler. I utviklingsøkonomier vil det være muligheter for

å hoppe over visse utviklingsstadier (leapfrogging) til nye former for infrastrukturutvikling. Det vil være nødvendig å utnytte offentlig og privat finansiering - gjennom f.eks. offentlig privat samarbeid (OPS), en blanding av toll og skatter, tilrettelegging for investeringer av store institusjonelle partnere gjennom reform av regulatoriske barrierer og sunne langsiktige politiske signaler samt og utviklingshjelp - gitt de store investeringene som er nødvendig i de fleste land.

Til syvende og sist er det som betyr noe for en vellykket grønn vekst-strategi et veldefinert handlingsrammeverk og et konsekvent sett med økonomiske og miljømessige politiske kriterier. Det vil måtte bygge på en høy grad av samordning blant departementer og ulike myndighetsnivåer, så vel som aktører utenfor myndighetene for å identifisere en blandingspolitikk som er egnet for lokale forhold. I mange tilfeller vil det være avgjørende å utvikle en hensiktsmessig institusjonell kapasitet med tanke på integrering av grønn vekst i økonomiske kjernestrategier og annen myndighetspolitikk, og for å sikre at finansmessige, økonomiske og miljømessige kontorer spiller en ledende rolle.

Sikre en smidig overgang i arbeidsmarkedet

Grønnere vekst vil føre til at det skapes nye arbeidsplasser, inkludert faglærte jobber innen fremvoksende grønne innovative aktiviteter. Men noen jobber vil være i fare, så det finnes et behov for å omplassere arbeidere fra de sektorer som går tilbake og til de som utvides, slik som de som erstatter forurensende aktiviteter med renere alternativer eller tilbyr miljøtjenester.

Arbeidsmarkedspolitikken bør fokusere på å bevare sysselsetting og ikke jobber. De må sørge for at arbeidere og firmaer er i stand til å justere hurtig til endringer forårsaket av at økonomien blir grønnere, inkludert det å gripe fatt i nye muligheter. Ved å hjelpe arbeidere flytte fra jobber i sektorer som opplever nedgang til jobber i sektorer som opplever en oppgang, kan de også bidra til å sikre en rettferdig fordeling av tilpasningskostnader forårsaket av overgangen (2). Det vil kreves nye ferdigheter og dette vil kreve en egnet utdanningspolitikk. Selv om mange eksisterende ferdigheter fortsatt vil være relevante, kan det oppstå mismatch av ferdigheter. Opplæring og omskoleringsprogrammer vil være en nøkkelkomponent innen arbeidsmarkedspolitikken.

Omfanget av justeringen bør ikke overdrives. For eksempel, en betydelig reduksjon av klimagassutslipp kan oppnås kun med begrenset innvirkning på tempoet i sysselsettingen. Faktisk kan arbeidsmarkedsyttelse forbedres hvis inntekter fra prislegging på karbon brukes til å fremme arbeidskraftsbehovet. Dessuten tar dette ikke hensyn til den positive innvirkningen på sysselsetting som en følge av strategier som fostrer kilder til grønn vekst.

Å takle fordelingsmessige aspekter

Å gjøre regnskap over de fordelingsmessige aspekter knyttet til å gjøre vekst grønnere vil være svært viktig med tanke på hvordan offentligheten aksepterer det. Det er en utbredt oppfatning at de fordelingsmessige effektene av noen virkemidler uunngåelig vil være regressive. Dette er ikke nødvendigvis tilfelle, men hvis ikke disse bekymringene blir tatt hånd om vil det kunne bli stilt spørsmål ved noen policyers akseptabilitet.

For eksempel vil utfasingen av subsidier for fossile brennstoff ha positive innvirkninger på miljøet og økonomien samlet sett, men det kan ha negative konsekvenser for noen nasjoner eller befolkningsgrupper på kort sikt. Tapet medført av høyere drivstoffpriser vil umiddelbart merkes og være betydelig for noen, men de økonomiske, sosiale og miljømessige gevinstene vil ta lenger før de dukker opp, og være mer diffuse. Det vil måtte introduseres målrettede kompenserende tiltak i fremvoksende markeder hvor noen befolkninger er mest sårbare for overgangskostnader knyttet til grønnere vekst.

Internasjonalt samarbeid for grønn vekst

Å skape en global arkitektur som er hensiktsmessig med tanke på grønn vekst vil kreve forbedret internasjonalt samarbeid. En styrking av ordninger som forvalter globale offentlige goder, spesielt med tanke på biologisk mangfold og klima, holder nøkkelen til å takle problemer knyttet til samarbeid og insentiver. Avtalene om klimaendringer som ble inngått i Cancun gir grobunn for optimisme om at fremskritt er mulig, men pågående innsats er nødvendig. Spesielt pengestrømmer må bli både en motor for vekst og utvikling, i tillegg til et insentiv om å opprettholde kvaliteten på den globale allmenningen.

Offisiell bistand (ODA) kan fortsette å spille en viktig rolle for å skape forhold for grønn vekst samt rette seg mot områder hvor insentiver for private investeringer er begrenset og pengestrømmer er knappe, deriblant vesentlig infrastruktur og menneskelig og institusjonell kapasitetsbygging. Økt samarbeid innenfor vitenskap og teknologi vil måtte underbygges av en mer felles innsats for å sette fart på teknologiutvikling og spredning samt bygging av forskningskapasitet i utviklingsland.

Økt innsats for å øke global handel og investeringsstrømmer kan hjelpe med å understøtte vedvarende vekst og spredning av grønne teknologier. Det finnes også et behov for å sikre at utviklingsmulighetene for lavinntektsland ikke undergraves gjennom den potensielle spillover-effekten av tiltak rettet mot innenrikshandel og investeringer. Noen land har uttrykt bekymringer om at handel og investeringer kan påvirkes dersom grønn vekst-agendaen blir tatt over av proteksjonistiske interesser.

Mens proteksjonisme knyttet til grønn vekstpolitikk ikke er blitt funnet å ha vært et stort problem til nå, bør det oppmuntres til pågående årvåkenhet. Freedom of Investment Roundtable, i regi av OECD, vil fortsette å holde øye med investeringstiltak for å sørge for at de ikke brukes som forkledd proteksjonisme. OECDs siste rapport "Harnessing Freedom of Investment for Green Growth", som har som mål å gjøre myndigheters miljø- og investeringspolitikk gjensidig støttende, gjengis i Bilag 2.

Overvåke fremskritt mot grønn vekst

Det bør brukes flere indikatorer når en skal overvåke fremskritt mot grønn vekst, indikatorer som beskriver og sporer endringer i: (i) produktivitet sett i forhold til bruken av miljømidler og naturressurser, (ii) naturens ressursgrunnlag, (iii) de miljømessige dimensjonene av livskvalitet og (iv) politiske reaksjoner og økonomiske muligheter. Det har blitt foreslått en liste med indikatorer for hver av disse gruppene i ledsgerapporten Towards Green Growth: Monitoring progress - OECD Indicators. Dette er et arbeid under utvikling som vil bli ytterligere utdypet etter hvert som mer data blir tilgjengelig og konsepter utvikler seg.

Arbeid til dags dato antyder at miljø- og ressursproduktivitet har vært økende. Mens det er betydelige forskjeller mellom land, har vekst i BNP og andre mål på produksjon en tendens til å overgå veksten i miljømessig tilførsel til produksjonssystemet. Forbedret miljømessig produktivitet, derimot, har ikke blitt fulgt av en absolutt nedgang i miljøbelastninger eller den bærekraftige bruken av noen naturgitte ressurser.

Indikatorer som måler den "grønne økonomien" må tolkes forsiktig. Dømt bare etter størrelsen på industriene som er involverte i produksjonen av miljømessige varer og tjenester, er dagens "grønne økonomi" relativt liten. Derimot kan økonomiske muligheter, entrepenørskap og innovasjon i konjunksjon med grønn vekst oppstå i alle sektorer, slik at en vurdering basert på grønne industrier undervurderer den økonomiske viktigheten av miljørelaterte aktiviteter.

De neste trinnene i grønn vekst-strategien

For å lykkes må nasjonale grønn vekst-strategier mainstreames inn i myndighetenes politikk. OECD kan bidra til dette på en rekke måter. Rammeverket og den politiske innsikten i Synthesis Report kan skreddersys slik at den tar hensyn til landsspesifikke omstendigheter og gir veiledning for kontinuerlig analyse i form av gjennomgang av land. Slikt arbeid kan gi muligheter for en grundig vurdering av måten politikk fungerer sammen på (eller ikke) for å drive frem grønn vekst. Utviklingen og finpussen av verktøysettene for grønn vekst som følger med denne strategien kan videre støtte gjennomføringen av politikken på det nasjonale nivået.

Erfaring samlet gjennom både vurdering av land og generelle politikkvurderinger kan føre til utviklingen av et analytisk verktøy som vil kunne identifisere landsspesifikke politiske prioriteringer på grunnlag av en analyse og forståelse for hva som er god praksis på kryss av landegrensar. Dette ville dra fordel av pågående arbeid innen grønn vekst-indikatorer- og måling. Faktisk oppstår det en viktig måleagenda fra å konfrontere indikatorer med tilgjengelige og internasjonalt sammenlignbare data. OECD vil fremme måleagendaen i årene som kommer for å forbedre mulighetene for å spore overgangen til grønn vekst i OECD og andre økonomier.

Videre analytisk arbeid knyttet til kostnader og fordeler av ulike virkemidler må også utføres. Dessuten vil arbeid med problem-spesifikke og sektor-spesifikke studier gi mer konkret innsikt i implikasjonene av grønnere vekst

på en rekke områder. Tidlige prioriteringer omfatter mat og landbruk, energisektoren, vann, biologisk mangfold og utviklingssamarbeid, i tillegg til politikk som styrer byer og utvikling på landet.

Fremtidig OECD-arbeid innenfor grønn vekst vil bli basert på et dypere samarbeid med andre internasjonale organisasjoner, inkludert FN-organisasjoner, Verdensbanken og Global Green Growth Institute, i tillegg til en rekke andre aktører, for å legge til rette for utveksling av erfaringer og beste praksiser, og for å hjelpe med å fremme internasjonale ordninger som egner seg til grønnere vekst i både utviklede land og utviklingsland.

Merknader:

- 1) Disse inkluderer god innovasjonspolitik som det utdypes mer om i *OECD Innovation Strategy*
- 2) Erfaringer fra *OECD Reassessed Job Strategy* kan være nyttig i så henseende.

© OECD

Denne oppsummeringen er ingen offisiell OECD-oversettelse.

Denne oppsummeringen kan reproduseres hvis OECDs copyright og originalens tittel angis.

Flerspråklige oppsummeringer er oversatte utdrag av OECD-publikasjoner opprinnelig utgitt på engelsk og fransk.

Disse er gratis tilgjengelige på OECDs Online Bookshop www.oecd.org/bookshop

For ytterligere informasjon, ta kontakt med OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate, rights@oecd.org eller per faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Besøk vårt nettsted www.oecd.org/rights/

